

Upravni sud Republike Hrvatske

KOMUNALNO GOSPODARSTVO – obavljanje djelatnosti na koncesijskom području – opremljenost objektima komunalne infrastrukture

Čl. 22/2. t. 4. i 5. i čl. 22/3. Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 178/04; ZKG)

Činjenica postojanja ugovora o koncesiji ne ovlašćuje za utvrđivanje komunalne naknade ako koncesionaru nije omogućeno obavljanje djelatnosti na koncesijskom području i ako područje nije opremljeno objektima komunalne infrastrukture.

»Odredbom čl. 22/2. točaka 4. i 5. ZKG propisano je da komunalnu naknadu plaćaju vlasnici odnosno korisnici građevnog zemljišta koje služi za obavljanje poslovne djelatnosti te neizgrađenoga građevinskog zemljišta. Prema čl. 22/3. komunalna naknada plaća se za nekretnine iz čl. 22/2. koje se nalaze unutar građevinskog područja naselja kao i za stambeni i poslovni prostor izvan građevinskog područja naselja na kojem se najmanje obavljaju komunalne djelatnosti iz čl. 22/1. t. 3., 4. i 6. i koje su opremljene najmanje pristupnom cestom, objektima za opskrbu električnom energijom i vodom prema mjesnim prilikama te čine sastavni dio infrastrukture i jedinice lokalne samouprave.

Tužitelj je u tijeku postupka, a to ponavlja i u tužbi, isticao da je točno da je sklopljen ugovor o koncesiji 14. veljače 2002. s Lučkom upravom R., koja se koncesija odnosila na obavljanje djelatnosti skladištenja i manipulacije te obrade drva, kao i skladištenja i manipulacije ostalim komadnim generalnim teretom, uz korištenje suprastrukture i infrastrukture na koncesijskom području. Tužitelj je u tijeku postupka isticao da nikada nije stupio u posjed tog koncesijskog područja tako da nije izvršena ko-

načna primopredaja nekretnina o kojima je riječ jer je davatelj koncesije bio obvezan osigurati uvjete za rad na koncesijskom području B, a to nije učinjeno.

Na te pravno odlučne navode koje je tužitelj isticao u tijeku postupka i u žalbi tuženo tijelo nije odgovorilo, već ističe da je na temelju ugovora o koncesiji od 14. veljače 2002., i to čl. 13/3. ugovora, tužitelj preuzeo obvezu plaćanja komunalne naknade za to koncesijsko područje, koja je nastupila stupanjem ugovora na snagu 14. veljače 2002. Međutim, u postupku je propušteno utvrditi je li tužitelju omogućeno da se koristi koncesijskim područjem za koje je zaključio ugovor o koncesiji 14. veljače 2002., jer je korisniku građevinskog zemljišta koje služi za obavljanje poslovne djelatnosti kao i neizgrađenoga građevinskog zemljišta moguće odrediti obvezu plaćanja komunalne naknade, koja je ugovorom o koncesiji prenesena na korisnika, samo ako je koncesionaru to koncesijsko područje dano na korištenje odnosno ako mu je predano u posjed kako bi mogao na tom području i obavljati djelatnost utvrđenu ugovorom o koncesiji. Naime, sama činjenica postojanja ugovora o koncesiji ne ovlašćuje upravno tijelo da komunalnu naknadu utvrđuje koncesionaru ako tom istom koncesionaru nije omogućeno obavljanje djelatnosti na koncesijskom području.

Stoga se već iz naprijed navedenog razloga osporeno rješenje ne može ocijeniti zakonitim.

Nadalje, osnovano tužitelj prigovara da nije mogla biti utvrđena obveza plaćanja komunalne naknade od 1. siječnja 2002., jer je ugovor o koncesiji zaključen 14. veljače 2002., a i samo tuženo tijelo u obrazloženju osporenog rješenja ističe da bi prema tom ugovoru obveza komunalne naknade nastupila stupanjem na snagu ugovora 14. veljače 2002.

Konačno, u pravu je tužitelj kad u tužbi ističe da u konkretnom slučaju nije nesporno utvrđeno jesu li nekretnine na koncesijskom području B opremljene komunalnom infrastrukturom kakvu ima u vidu odredba čl. 22/3. ZKG. Naime, tuženo tijelo u obrazloženju osporenog rješenja ističe da se iz uvjerenja Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinskopravne poslove, Ispostava L., od 3. listopada 2003., vidi da su te nekretnine opremljene komunalnom infrastrukturom. Međutim, iz tog uvjerenja, koje prileži spisu predmeta, proizlazi da se nekretnine za koje je tužitelju određena obveza plaćanja komunalne naknade nalaze unutar granica građevinskog područja, i to na dijelu građevinskog područja kojeg je namjena prostornim planom utvrđena kao lučko-industrijsko-servisna zona D. R., da su na tim česticama mogući samo radovi radi stvaranja nužnih uvjeta rada, dok je za bilo kakvu drugu izgradnju na tim

česticama potrebno, sukladno odredbama prostornog plana, donijeti detaljni plan uređenja za to područje, kao i da se na to područje primjenjuje Prostorni plan općine L. (Sl. novine L. 22/78, 12/81, 8/83, 11/83, 7/84, 11/85, 11/86, 12/87, 12/88, 3/90, 2/92, 1/93 i Sl. novine I. ž. 3/97, 6/99). Dakle, iz toga ne proizlazi da bi nekretnine bile opremljene komunalnom infrastrukturom koju ima u vidu naprijed navedena odredba Zakona.

Imajući u vidu sve navedeno, u ponovnom postupku potrebno je utvrditi je li tužitelj na temelju ugovora o koncesiji od 14. veljače 2002. obavljao djelatnost na koncesijskom području za koje je sklopljen ugovor o koncesiji te jesu li nekretnine obuhvaćene koncesijskim područjem B opremljene komunalnom infrastrukturom kakvu ima u vidu odredba čl. 22/3. ZKG te ovisno o utvrđenom donijeti odgovarajuću odluku.«

Us-1819/2005 od 16. travnja 2009.

PROSTORNO UREĐENJE – prostorni plan – vjerodostojno tumačenje

Čl. 89. Ustava Republike Hrvatske (NN 41/01 – pročišćeni tekst, 55/01)

Podzakonske propise nije dopušteno vjerodostojno tumačiti.

»Odredbom čl. 34. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/01, 32/02, 100/04) propisano je da se svaki zahvat u prostoru provodi u skladu s dokumentima prostornog uređenja, posebnim propisima i lokacijskom dozvolom, a lokacijska dozvola je upravni akt koji se izdaje na temelju dokumenata prostornog uređenja te posebnih zakona i propisa donesenih na osnovi tih zakona.

Iz podataka spisa predmeta dostavljenih Sudu uz odgovor na tužbu proizlazi da su tužitelji podnijeli zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole za izgradnju stambeno-poslovnog objekta s garažom na zemljištu označenom kao čest. zem. 762/7 k.o.G.

Uvidom u grafički dio Prostornog plana općine D. (Sl. glasnik općine D. 12/86, 10/87, 3/89, 13/89, 8/91) koji prileži spisu predmeta, vidi se da se ta čest. zem. 762/7 k.o. G. nalazi unutar zaštitnog obalnog pojasa.

Odredbom t. 36. provedbenih odredbi Prostornog plana općine D. propisano je da se uz obalu mora utvrđuje kontinuirani širi obalni pojas razli-

čite širine zavisno od prirodnih (reljefnih i pejzažnih) i drugih postojećih i planiranih vrijednosti. U tom pojasu uvjeti uređenja prostora mogu se utvrditi samo na osnovi provedbenih planova. Dakle, gradnja na toj čestici zemlje, koja se nalazi unutar zaštitnog obalnog pojasa, moguća je samo uz donošenje provedbenih planova. Budući da provedbeni plan za to područje nije donesen, pravilno je osporenim rješenjem odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv prvostupanjskog rješenja kojim je odbijen zahtjev tužitelja za izdavanje lokacijske dozvole za traženi zahvat u prostoru.

S obzirom na tužbene navode glede vjerodostojnog tumačenja čl. 4. Odluke o donošenju prostornog plana D.-n. županije, valja reći da prema stajalištu Ustavnog suda Republike Hrvatske (Odluka U-II/3438/2005 od 16. svibnja 2007.) dokumenti prostornog uređenja, sukladno čl. 12/2. Zakona o prostornom uređenju, imaju snagu i pravnu narav podzakonskog propisa pa po sili Ustava ne mogu imati povratno djelovanje te ih nije dopušteno ni vjerodostojno tumačiti. Naime, vjerodostojno tumačenje po svojoj naravi proizvodi pravne učinke od dana stupanja na snagu propisa, što znači da ima povratno djelovanje.«

Us-7125/2005 od 21. svibnja 2009.

VLASNIŠTVO – državljani i pravne osobe iz država članica Europske unije

Čl. 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 146/08)

Obustavit će se postupci koje su državljani i pravne osobe iz država članica Europske unije pokrenuli radi dobivanja suglasnosti za stjecanje prava vlasništva po odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, a koji nisu pravomoćno okončani do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 146/08), osim ako je riječ o nekretninama u Zakonom izuzetim područjima.

»Člankom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima iza čl. 358. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06) dodaje se čl. 358.a koji glasi:

'Odredbe čl. 354.–358. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ... ne odnose se na državljane i pravne osobe iz država članice Europske unije. Te osobe stječu pravo vlasništva nekretnina pod pretpostavkama koje vrijede za stjecanje prava vlasništva za državljane Republike Hrvatske i pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Odredba st. 1. ne odnosi se na nekretnine u izuzetnim područjima: poljoprivredno zemljište određeno posebnim zakonom, zaštićeni dijelovi prirode prema posebnom zakonu.'

Sukladno odredbi čl. 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 146/08), postupci koji su pokrenuti radi dobivanja suglasnosti za stjecanje prava vlasništva po odredbama čl. 356. i 357. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, u korist državljana i pravnih osoba iz država članica Europske unije, a koji još nisu pravomoćno okončani do stupanja na snagu ovoga zakona, obustavit će se po službenoj dužnosti.

Prema odredbi čl. 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, citirane zakonske odredbe stupile su na snagu 1. veljače 2009.

S obzirom na to da iz podataka spisa predmeta proizlazi da nije riječ o nekretninama u izuzetim područjima u smislu čl. 358.a/2. Zakona, a postupak pokrenut radi dobivanja suglasnosti za stjecanja prava vlasništva nije pravomoćno okončan na dan stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, to je na temelju citirane odredbe čl. 5. toga zakona riješeno kao u izreci.«

Us-10687/2005 od 9. travnja 2009.

PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJAMA – Popis tijela javne vlasti

Čl. 3/2. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 172/03; ZPPI)

Tijelo javne vlasti odnosno pravna osoba koja nije na Popisu tijela javne vlasti nije u obvezi pružiti informaciju.

»Sukladno odredbi čl. 3/1. t. 5. ZPPI, pravo na pristup informacijama obuhvaća pravo ovlaštenika na traženje i dobivanje informacije kao i ob-

vezu tijela javne vlasti da omogući pristup traženoj informaciji, odnosno da objavljuje informacije kada za to i ne postoji poseban zahtjev, već je takvo objavljivanje njihova obveza određena zakonom ili drugim općim propisom.

Na temelju odredbe čl. 3/2. istoga zakona, Vlada Republike Hrvatske svake će godine do 31. siječnja u *Narodnim novinama* objaviti popis tijela javne vlasti. Sukladno obvezi iz navedene zakonske odredbe, Vlada je u NN 13/08 objavila Popis tijela javne vlasti za 2008. godinu. Na tom popisu ne nalazi se Z. H. d.o.o. od kojeg je tužiteljica zatražila informaciju.

S obzirom na to da trgovačko društvo kojem je tužiteljica 1. listopada 2008. podnijela zahtjev za pravo na pristup informacijama nije na Popisu tijela javne vlasti za 2008. godinu, u smislu odredbe čl. 3/1. t. 5. u svezi s odredbom čl. 3/2. Zakona ne smatra se tijelom koje bi u zakonom propisanom roku trebalo odlučiti o zahtjevu, odnosno pružiti informaciju.

Stoga u konkretnom slučaju nema uvjeta ni za pokretanje upravnog spora zbog šutnje uprave i kad bi bile ispunjene procesne pretpostavke iz čl. 26. Zakona o upravnim sporovima.

Pozivanje tužiteljice na praksu Suda u predmetu Us-2301/2004 od 29. travnja 2004. nije odlučno, jer je bila riječ o ostvarivanju prava na pristup informacijama prije nego što je Vlada Republike Hrvatske ispunila zakonsku obvezu iz čl. 3/2. ZPPI i objavila Popis tijela javne vlasti koja su obvezna pružiti informaciju.«

Us-11817/08 od 19. veljače 2009.

*Priredila Inga Vezmar Barlek**

* Inga Vezmar Barlek, sutkinja Upravnog suda Republike Hrvatske (judge at the Administrative Court of the Republic of Croatia)